

Valentín Katasonov: O HÍLBKE PÁDU SVETOVEJ EKONOMIKY V ROKU 2020

- CZ24 News | 14. února 2021

Po finančnej kríze v rokoch 2007-2009 nedošlo vo svete ku skutočnému hospodárskemu oživeniu. Druhé desaťročie 21. storočia bolo obdobím stagnácie a na konci roka 2020 sa vo viacerých krajinách objavili príznaky recesie.

Dokonca aj takí zaničení globalisti ako [Klaus Schwab](#) a [Jacques Attali](#) začali hovoriť o kríze kapitalizmu a začali sa zasadzovať za jeho [výmenu](#) iným modelom.

Hospodársky pokles, ktorý sa začal vo 4. štvrtroku 2019 zakryli dymovou clonou – „pandémiou“. Hospodársku krízu vraj nespôsobil kapitalizmus, ale nejaký vírus. Na celom svete zaviedli opatrenia obmedzujúce bežný život ľudí a činnosť spoločností, čo hospodárstvo ešte viac poškodilo. Ekonomika vyspelých krajín sa v roku 2020 podľa MMF prepadla o 5,8%. USA ukončili rok v mínuse o 4,3%, ekonomika eurozóny klesla o 8,3% kvôli prudkému prepadu ekonomiky v Španielsku (o 12,8%), Taliansku (o 10,6%) a Francúzsku (o 9,8%). Nemecká ekonomika klesla o 6,0%.

Podľa MMF, predstavovali straty svetovej ekonomiky v roku 2020 v absolútnom vyjadrení 3,6 bilióna dolárov, čo zodpovedá ročnému HDP Francúzska a Španielska dohromady. Každý profesionálny a čestný odborník povie, že minuloročná svetová recesia je najhlbšia od čias krízy zo začiatku 30. rokov 20. storočia.

Hĺbku ekonomického prepadu svet zatiaľ veľmi nepociťuje. Áno, ľudia trpeli „izoláciou“, obmedzeniami, zákazmi, vybičovanou atmosférou strachu, ale krízové javy boli amortizované, predovšetkým v rozvinutých krajinách. Obyvateľstvo dostávalo takzvané „[vrtuľníkové peniaze](#)“ a spoločnostiam boli poskytnuté dotácie a takmer bezúročné pôžičky. Vlády navyše skupovali akcie

firiem, aby ich udržali nad vodou.

Hlavným zdrojom „dažďa peňazí“ boli popredné centrálné banky sveta (predovšetkým Federálny rezervný systém USA, ECB, Bank of Japan, Bank of England). Minulý rok naliali do ekonomiky 10 biliónov dolárov. Tu sú [najnovšie údaje](#) o štyroch centrálnych bankách – Federálnom rezervnom systéme USA, ECB, Japonskej centrálnej banke a Čínskej ľudovej banke (PBoC). Ich celkové aktíva dosiahli na začiatku roka 2007 (v predvečer svetovej finančnej krízy) 5 biliónov dolárov. Na začiatku minulého roka (v predvečer „pandémie“) – 19,2 bilióna dolárov. Na konci roka 2020 – 28,6 bilióna dolárov. Celkový ročný nárast tak dosiahol 9,4 biliónov USD. Koncom roka 2020 boli aktíva centrálnych bank nasledovné (v biliónoch dolárov): ECB – 8,5; Federálny rezervný systém USA – 7,3; Japonská centrálna banka – 6,8; Čínska ľudová banka – 5,9.

Určitá panika sa na akciových trhoch prejavila v marci 2020, keď ešte nebolo rozhodnuté koľko peňazí sa do ekonomiky napumpuje, avšak v apríli sa už akciové trhy vzchopili. Index S&P 500 po kolapse amerického akciového trhu v marci vyletel o 75% a aktualizoval historické maximá. Kapitalizácia globálnych akciových trhov sa od marca 2020 zvýšila o 30 biliónov dolárov a priblížila sa k 100 biliónovej hranici.

Zázrak! Tak či onak, takmer všetka produkcia tlačiarenských strojov centrálnych bánk skončila na akciových trhoch a použila sa na nafukovanie bublín. Seth Klarman, zakladateľ hedgeového fondu *Baupost Group*, [píše](#): „*Pokúsiť sa pochopiť hĺbku recesie so stimulmi takéhoto rozasahu je to isté ako zmerať si teplotu po užití aspirínu*“. Investori, podľa Seta Klarmana, úplne prestali vnímať riziká, prirovnal ich k „*žabám, ktoré varia pomaly*“.

Venujte pozornosť nasledovnému: peňažná masa v roku 2020 vzrástla o 10 biliónov a kapitalizácia akciových trhov – o 30 biliónov. Kto okrem centrálnych bánk bubliny nafukoval? Nie tí, ktorí emitujú peniaze, ale tí, ktorí poskytujú digitálne informácie! V prvom rade americké IT korporácie zo Silikónového údolia. Minulý rok sa pre spoločnosti *Amazon*, *Apple*, *Microsoft*, *Facebook* a *Google* stal hostinou počas moru. Od januára do polovice roku 2020 sa trhovú kapitalizáciu *Amazonu* zvýšila o 80%, *Apple* o 66%, *Microsoftu* o 42%, *Facebooku* o 40% a *Googlu* o 20%. A trhovú hodnotu spoločnosti *Tesla* stúpila za rok deväťkrát(!) .

V auguste 2020 prekročila trhovú kapitalizáciu amerických technologických spoločností celkovú kapitalizáciu akciových trhov v celej Európe – 9,1 bilióna dolárov oproti 8,9 bilióna dolárov. A ešte v roku 2007 bola situácia opačná: americké akcie zaostávali za európskym trhom 4-krát.

Za rok 2020 vzrástol index *S&P 500*, ktorý meria stav akciového trhu USA o 16,3%, a index *Nasdaq Composite* (akcie vysokotechnologických spoločností) o 43,6%. V januári 2021 dosiahli hlavné indexy nové rekordné úrovne. Elonovi Muskovi sa teda podarilo dostať kapitalizáciu svojej spoločnosti *Tesla* na 800 miliárd dolárov, v tomto ukazovateli predbehol aj *Facebook*. Šialenú dynamiku akcií spoločnosti, rozširujúcej výrobu elektromobilov, udržiavajú Muskove príbehy o zázračných vlastnostiach nového vozidla.

Optimizmus udržiavajú peniaze, ktoré sľubujú centrálné banky vytlačiť. Pokračujú v zvyšovaní peňažnej masy: americký Federálny rezervný systém – 120 miliárd dolárov mesačne, ECB – 80 miliárd EUR. *Bank of America* odhaduje, že šesť vedúcich centrálnych bánk by mohlo v roku 2021 navýšiť svoje aktíva o ďalšie 3 bilióny dolárov. Aby sa však ekonomika udržala nad vodou, treba udržiavať rast peňažnej masy aspoň na úrovni predchádzajúceho roka a to sa nepodarí. Zvýšiť peňažnú masu o ďalších 10 biliónov v roku 2021 – by viedlo k prepadu hlavných mien. Situácia je patová.

Pravdepodobnosť, že hospodárska kríza bude pokračovať aj v roku 2021 je vysoká. A ak sa to v

minulom roku prejavilo poklesom hlavných makroekonomických ukazovateľov (HDP, investície, zamestnanosť), tak tento rok môžu prasknúť akciové bubliny, čo bude mať priamy dopad na reálnu ekonomiku. Situácia z roku 2008 sa môže zopakovať: kolaps na finančných trhoch vyvolá hospodársku recesiú.

Spomínaní Klaus Schwab a Jacques Attali takisto neveria, že krízu je možné prekonať pomocou tlačiarenskeho stroja centrálnych bánk a vyzývajú, aby sa zahájil prechod na nový svetový ekonomický poriadok, v ktorom sa ustanoví tvrdá diktatúra globálnej elity.

Začiatkom roka vládlo vo svete relatívne ticho, ale ticho zlovestné. Citlivé ucho však zachytí vzdialené hlboké otrasy, ktoré sú predzvestou globálneho zemetrasenia. Agentúra Bloomberg dlhodobo monitoruje tú časť účastníkov akciového trhu, ktorých nazývajú insidermi. Ide o majoritných akcionárov a top manažérov; ľudí, ktorí majú reálnu predstavu o stave svojich spoločností. Mnoho insiderov disponuje aj informáciou o spoločnostiach partnerov a konkurentov. Pozorovanie insiderov, ich správanie, monitorovanie a štatistika ich operácií je záležitosť delikátna. A Bloomberg nie vždy také štatistiky zdieľa. Nedávno však zverejnil [zaujímavé údaje](#): insideri z radov majiteľov a top manažérov začali v januári 2021 na americkom trhu rozpredávať bezprecedentným tempom v histórii akcie svojich spoločností. Asi tisíc insiderov za prvé tri týždne tohto roka predávalo cenné papiere a iba 128 ich kupovalo. To je osemnásobný prebytok predajcov nad kupujúcimi! Ide o rekordný rozdiel od roku 1988. Rozdiel v nákladoch je ešte väčší: za tri týždne predali insideri cenné papiere za 300 miliónov dolárov, čo 16-krát prevýšilo ich nákupy.

Opäť som si spomenul na vetu, ktorú v máji 2000 vyslovil George Soros: *„Hudba už nehrá, no oni stále tancujú“*. Tak okomentoval prvý prepád akcií vysokotechnologických spoločností na burze NASDAQ. Nevyhnutný prepád na americkom akciovom trhu však mnohonásobne predčí to, čo sa stalo pred dvoma desaťročiami.

Autor: Valentín Katasonov, profesor, doktor ekonomických vied, predseda Ruskej ekonomickej spoločnosti S.F. Šarapova

Zdroj: <https://www.hlavnydennik.sk/>